

06/10/2016

Els mals usos de les TIC entre els adolescents

Diagnosticar i detectar a temps els mals usos d'Internet i les TIC entre els joves permet prevenir i actuar a temps contra els efectes negatius que se'n puguin derivar. Amb aquest objectiu, l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO) va dur a terme l'any 2014 una recerca a diverses poblacions d'Espanya amb la participació de pares, educadors i joves. Fruit dels resultats obtinguts, difosos al llarg d'aquests anys en diverses publicacions, van elaborar un decàleg amb consells i pautes específiques d'actuació.

Autor: istockphoto/Yalana

Joves i adolescents formen part d'una generació que ha crescut en un entorn en el que l'ús extensiu de l'ordinador, l'Smartphone i d'altres dispositius és més que palès. La seva presència en l'entorn acadèmic, familiar i d'oci genera alguns efectes negatius o problemàtics que necessàriament s'han de conèixer per engegar accions preventives i de conscienciació dirigides, no només als joves, sinó també a famílies i educadors.

A partir d'un estudi desenvolupat simultàniament l'any 2014 a Catalunya, Madrid i Andalusia, amb la participació de joves, pares i educadors, l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO) va diagnosticar l'ús actual de les TIC per part dels adolescents i va elaborar un decàleg amb consells i orientacions dirigides a centres educatius, joves i famílies.

Entre els resultats obtinguts, van destacar:

- El 86.8% dels adolescents d'11 a 18 anys tenen accés a un ordinador i el 85.1% a un mòbil (curs 2012/2013), utilitzant-los de mitja 3 hores a la setmana tant per a propòsits acadèmics com socio-relacionals. Els fan servir majoritàriament a la llar familiar, al carrer, i a les institucions educatives, fent-ne un menor ús quan es troben a casa d'amics o en d'altres espais com biblioteques, centres recreatius o cibercafès.

- Prop d'una quarta part dels joves afirma que en algun moment ha fet un mal ús de les TIC quan les ha emprat per molestar companys de classe o s'ha apropiat d'informació personal. Un de cada 10 ha suplantat la identitat de tercers o ha ofès a d'altres amb comentaris i/o imatges.

- Des d'un punt de vista estrictament acadèmic, un 13% afirma que el seu rendiment ha disminuït a causa de les TIC, el 19.1% creu que les mateixes els fan estar més distrets a l'aula, i quasi la meitat reconeix que el seu ús els fa perdre temps que podrien destinar a propòsits acadèmics.

- En l'àmbit social, el 24.1% dels adolescents afirma haver reduït bastant o molt el temps dedicat a d'altres activitats que no requereixen l'ús de dispositius tecnològics, sent un 13.3% els que diuen haver disminuït les sortides culturals, un 10.4% els que reconeixen haver reduït el temps que passen presencialment amb els amics i un 27,2% els que confessen que passen bastant o molt temps a soles des de que tenen accés a dispositius tecnològics.

Tot i que no s'observa un mal ús o abús generalitzat de les TIC, els adolescents constitueixen un grup de població en el que el seu ús extensiu té un elevat risc de desencadenar usos problemàtics. Pares, educadors i altres agents educatius s'han de coresponsabilitzar de la tasca d'informar, formar i entrenar els joves en l'autoregulació de l'ús de les TIC.

Més que prohibir el seu ús, cal apostar per un discurs preventiu-formatiu. Amb aquest propòsit, l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO) posa a disposició dels membres de la comunitat educativa el document "Usos i abusos de les TIC en adolescents. Decàleg per a centres educatius, famílies i joves". El document ofereix orientacions i pautes específiques per a educadors, joves i famílies, a més de dades i informacions que il·lustren i justifiquen la importància dels aspectes que s'aborden.

Diego Castro Ceacero, Joaquín Gairín Sallán, Cristina Mercader Juan, Anna Díaz-Vicario

Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO)
Departament de Pedagogia Aplicada
edo@uab.cat

Referències